Gemeente Midden-Delfland
Anna van Raesfeltstraat 37, Postbus 1, 2636 ZG Schipluiden
T (015) 380 41 11, F (015) 380 99 92
E gemeente@middendelfland.nl, I www.middendelfland.nl
cittaslow

Datum	21 december 2023
Nummer	2024-01-06
Datum commissievergadering	9 januari 2024
Datum raadsvergadering	23 januari 2024

Oplegger

Zaaknummer	531438
Onderwerp	Deelname experiment nieuw stembiljet
Portefeuillehouder	F.I. Noordermeer – van Slageren
Uiterste behandeldatum (met toelichting)	27-02-2024 Uiterlijk 12 maart 2024 wijst de minister van BZK de gemeenten aan waarin geëxperimenteerd wordt met een nieuw stembiljet. De minister wijst een gemeente alleen aan als de gemeenteraad heeft ingestemd met deelname aan het experiment met een nieuw stembiljet.
Eerdere besluitvorming	
Samenvatting voorstel	De minister van BZK nodigt de gemeente Midden-Delfland uit om deel te nemen aan het experiment met een nieuw model stembiljet tijdens de Europees Parlementsverkiezing op 6 juni 2024. Als de gemeenteraad hiermee instemt is Midden-Delfland één van de vijf gemeenten waarin bij deze verkiezing gestemd wordt met een nieuw model stembiljet. Dit nieuwe stembiljet maakt het eenvoudiger voor de kiezer om de stem uit te brengen en voor de stembureauleden om die stem te tellen. Het bevordert de toegankelijkheid van de verkiezing doordat het stembiljet overzichtelijk is en logo's van politieke partijen bevat. Het overzichtelijke stembiljet bevordert de uitvoerbaarheid en kwaliteit van de telling.
Beslispunten	De gemeenteraad besluit om in te stemmen met deelname aan het experiment met een nieuw stembiljet bij de Europees Parlementsverkiezing op 6 juni 2024.
Bijlage(n)	Uitnodiging deelname experiment nieuw stembiljet Informatiefolder experiment nieuw stembiljet
Advies commissie	De fracties CDA, ChristenUnie, D66, Mijn Partij en OGP stemmen in met het voorstel. Fractie VVD is tegen en zal een stemverklaring afleggen bij de raadsbehandeling.

Raadsbesluit	o Akkoord / o Niet akkoord	
	Opmerking:	
	Datum van besluit gemeenteraad: 23 januari 2024	
	A. de Vos griffier	F.I. Noordermeer-van Slageren voorzitter

Inleiding
Het huidige stembiljet is te groot en daardoor lastig te hanteren voor kiezers en stembureauleden. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) werkt daarom aan de ontwikkeling van een nieuw en kleiner model stembiljet. Na uitgebreid testen is dit model gereed om mee te experimenteren bij een verkiezing. De minister van BZK nodigt de gemeente Midden-Delfland uit om deel te nemen aan dit experiment tijdens de Europees Parlementsverkiezing op 6 juni 2024.

Beoogd maatschappelijk effect
Het doel van het nieuwe model stembiljet is tweeledig: voor de kiezer is het eenvoudiger om te stemmen door een hanteerbaar formaat stembiljet en toegankelijker door de afbeelding van logo's van politieke partijen op het stembiljet. Voor de stembureauleden is het stembiljet eenvoudiger te tellen wat de uitvoerbaarheid en de kwaliteit van de telling bevordert.
Het doel van dit experiment is om op kleine schaal te leren hoe het nieuwe model stembiljet in de praktijk werkt. De minister van BZK heeft hiervoor vier gemeenten uitgenodigd om bij de Europees Parlementsverkiezing in 2024 deel te nemen aan dit experiment.
Tijdens het experiment stemmen de kiezers met het nieuwe stembiljet. Op het stembiljet maakt de kiezer een keuze door het stemvakje van een partij en vervolgens een stemvakje voor het kandidaatsnummer van een kandidaat van die partij in te kleuren. De namen van de kandidaten vindt de kiezer in het overzicht van kandidaten dat in elk stemhokje ligt, in elk stemlokaal hangt en dat de kiezer thuis ontvangt.
Het is in Nederland voor het eerst dat er een experiment wordt gehouden met een nieuw model stembiljet. Natuurlijk is het belangrijk om de kiezers hier goed over te informeren. Het ministerie van BZK ondersteunt de deelnemende gemeenten hier intensief bij. Samen maken we een communicatiestrategie richting kiezers. Het ministerie stelt trainingsmateriaal beschikbaar voor de opleiding van stembureauleden. Daarnaast is in ieder stembureau een extra stembureaulid aanwezig die de kiezer informeert over stemmen met het nieuwe stembiljet.

Argumenten
1. Deelname aan het experiment met een nieuw stembiljet maakt het eenvoudiger voor de kiezer om de stem uit te brengen en voor de stembureauleden om die stem te tellen. Het bevordert de toegankelijkheid van de verkiezing doordat het stembiljet overzichtelijk is en logo's van politieke partijen bevat. Het overzichtelijke stembiljet bevordert de uitvoerbaarheid en kwaliteit van de telling.

Kanttekeningen
1. Het nieuwe model stembiljet is een verandering en een verandering kan leiden tot weerstand of fouten. Door goede en duidelijke communicatie over het nieuwe stembiljet kan dit ondervangen worden.

Financiën
De meerkosten van deelname aan het experiment worden vergoed door het ministerie van BZK.

Communicatie en participatie
Samen met het ministerie van BZK maken we een communicatiestrategie om kiezers en belanghebbenden goed en duidelijk te infomeren over het experiment nieuw stembiljet.

Vervolgstappen
Na instemming door de gemeenteraad wijst de minister van BZK de gemeente Midden-Delfland aan als gemeente waarin wordt geëxperimenteerd met een nieuw model stembiljet bij de Europees Parlementsverkiezing op 6 juni 2024.
Samen met het ministerie van BZK maken we een communicatiestrategie om kiezers en belanghebbenden goed en duidelijk te infomeren over het experiment nieuw stembiljet.

Reactie college op commissiebehandeling
n.v.t.